

شناسایی و تجزیه و تحلیل ریسک‌های سد با استفاده از تکنیک FMEA، مطالعه موردنی سد البرز بابل

احمدعلی فلاح^۱، مسعود زینی^۲، کامران فرخی^۳، مرتضی حسن نژاد*

- استادیار و عضو هئیت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات واحد میبد یزد

- عضو هئیت علمی دانشگاه یزد

- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی و مدیریت ساخت دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات واحد یزد

- کارشناس ارشد مهندسی و مدیریت ساخت موسسه آموزش عالی طبری بابل
(*) نویسنده رابط (Manshoor65@gmail.com)

چکیده

سدها از نظر اقتصادی، اجتماعی و سیاسی سازه‌هایی با اهمیت بالا به شمار می‌آیند و نقش آنها در توسعه کشورها غیر قابل انکار است. از طرفی سدها سازه‌هایی با خطر پیشرونده محسوب می‌شوند، بنابراین با توجه به اهمیت استراتژیک سدها لازم است، که بتوان به‌طور دقیق ریسک‌هایی که در معرفت این سازه‌های می‌باشند را شناسایی کرد. در این مطالعه، با مروری بر پژوهش‌های پیشین انجام گرفته در داخل و خارج کشور ابتدا بالغ بر 100 ریسک از سدها شناسایی شد، سپس با مصاحبه با متخصصین از میان ریسک‌های شناسایی شده 74 ریسک مرتبط با سد البرز شناخته شده و سپس جهت تجزیه و تحلیل ریسک‌های شناسایی شده، با توزیع پرسشنامه در میان متخصصین و صاحبنظران ریسک و سد «شاغل در سد البرز» ریسک‌های تأثیر گذار سد البرز، از طریق میانگین‌گیری ریاضی و امتیازدهی به ریسک‌های شناسایی شده استخراج گردید. و در پایان سهم هر یک از ارکان پروژه در اثرگذاری در این ریسک‌ها مشخص گردید.

کلمات کلیدی: شناسایی ریسک، ریسک، سد، سد البرز

۱- مقدمه

با گسترش و توسعه روز افزون پروژه‌ها و پیچده‌تر شدن آن‌ها، نیاز به ابزارهای جدید برای کمک به مدیریت پروژه‌ها الزامی است [۱]. از جمله این ابزارها ریسک^۱ و مدیریت ریسک^۲ است، که در چند سال اخیر به موضوعی حساس و ضروری برای سازمان‌ها و خصوصاً قشر مدیران تبدیل شده است، چرا که در یک محیط بی‌ثبات و نامعین، هر

¹ Risk

² Risk management